

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Marianny Reiffovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci žalobcu: **S., a.s.**, so sídlom O. X, B., proti žalovanému: **Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou**, sídlom Žellova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. ZP 91/000045/2006/R zo dňa 10. apríla 2007, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2S/156/2007-91 zo dňa 10. decembra 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/156/2007-91 zo dňa 10. decembra 2010, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave podľa § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. ZP 91/000045/2006/R zo dňa 10. apríla 2007, v spojení s rozhodnutím správneho orgánu I. stupňa č. ZP 91/000045/2006/R, č. 11475/2007 zo dňa 24. januára 2007 o uložení pokuty žalobcovi podľa § 50 ods. 1 písm. m/ v spojení s § 64 ods. 1 písm. a/ zákona č. 581/2004 Z.z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení

niektorých zákonov (ďalej len „zák. č. 581/2004 Z.z.“) vo výške 100 000 Sk za porušenie povinností zdravotnej poisťovne uvedených v § 15 ods. 1 písm. g/ v spojení s § 14 ods. 2, 7 zák. č. 581/2004 Z.z., z dôvodu, že žalobca vo výkaze, ktorým zdravotná poisťovňa preukázala dodržiavanie minimálnej miery platobnej schopnosti za mesiace máj a jún 2006 nesprávne vypočítal hodnotu voľných, ničím nezaťažených aktív, ako dôsledok nesprávne vypočítanej hodnoty v položke prostriedky na účtoch a pokladničná hotovosť, ktorú neoprávnene zvýšil o hodnotu cenín, vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie, zároveň mu uložil nahradiť žalobcovi trovy konania v sume 454,31 eur v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel krajský súd k záveru, že rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci. Krajský súd dospel k rozdielnemu výkladu pojmu, „voľných ničím nezaťažených aktív“, do ktorých je možné zahrnúť aj ceny (stravné lístky), keďže tieto majú svoju nominálnu hodnotu a sú zameniteľné za vopred známu sumu peňažných prostriedkov z tohto dôvodu je ich možné zahrnúť do pokladničnej hotovosti. Ďalej poukázal na to, že pokiaľ zákon určitú skutočnosť presne nedefinuje, nie je ju možné vykladať len v neprospech povinného subjektu, pričom žalovaný nevydal pre zdravotné poisťovne žiadny výklad, odporúčanie, stanovisko, čo je možné zahrnúť pod pojem „voľné, ničím nezaťažené aktíva“. Podľa súdu teda žalobca nepochybil, keď hodnotu stravných lístkov v posudzovanom období máj, jún 2006 zahrnul do položky výkazu – prostriedky na účtoch a pokladničná hotovosť, pri preukazovaní svojej platobnej schopnosti. Súd poukázal tiež na to, že nezahrnutie hodnoty stravných lístkov do výkazu by nemalo vplyv na zákonom stavenú minimálnu mieru platobnej schopnosti žalobcu za dané mesiace, keďže ju žalobca mnohonásobne prekračoval. Výrok o náhrade trov konania súd odôvodnil ustanovením § 250k ods. 1 veta prvá OSP a priznal vo veci plne úspešnému žalobcovi ich náhradu v celkovej výške 454,31 eur.

Rozsudok krajského súdu napadol včas podaným odvolaním žalovaný namietajúc, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa jeho názoru stravné lístky nemožno pri posudzovaní platobnej schopnosti žalobcu považovať za voľné ničím nezaťažené aktíva z dôvodu, že hodnota stravného lístku je sčasti hradená z príspevku žalobcu ako zamestnávateľa, sčasti je hradená z príspevku zamestnancov žalobcu a sčasti je hradená z príspevku zo sociálneho fondu. Stravný lístok je podľa žalovaného vždy určitým dielom zaťažený záväzkom, nakoľko ide vždy o pohľadávku voči sociálnemu fondu zamestnávateľa.

Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa ust. § 246c OSP v spojení s ust. § 10 ods. 2 zákona preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 3 OSP a dospel jednomyselne k názoru, že odvolanie nie je dôvodné.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 OSP).

Odvolací súd z pripojeného súdneho a administratívneho spisu zistil, že žalovaný vykonal u žalobcu dohľad na základe poverenia na výkon dohľadu č. 613/2006 zo dňa 25. augusta 2006. Dohľad bol vykonávaný za obdobie 1.4.2006 až 30.6.2006 od 6.9.2006 do 8.11.2006 a jeho predmetom okrem iných skutočností bolo aj preverovanie správnosti údajov pre vykazovanie platobnej schopnosti zdravotnej poisťovne. Z výstupov o vykonanom dohľade zo dňa 9.11.2006 vyplynulo že vo výkaze preukazujúcom platobnú schopnosť za mesiac máj 2006 preukázala zdravotná poisťovňa platobnú schopnosť 11,31% namiesto žalovaným vypočítanej platobnej schopnosti 11,30 % a vo výkaze preukazujúcom platobnú schopnosť za mesiac jún 2006 11,50 % namiesto žalovaným vypočítanej platobnej schopnosti 11,49 %, čo predstavuje rozdiel v prospech poisťovne vo výške 0,01 %. Uvedený rozdiel bol spôsobený tým, že zdravotná poisťovňa podľa žalovaného nesprávne zvýšila položku výkazu prostriedky na účtoch a pokladničná hotovosť o ceniny, ktorými boli zakúpené stravné lístky.

Podľa ust. § 14 ods. 1 zák. č. 581/2004 Z.z. je zdravotná poisťovňa povinná po celý čas svojej činnosti zabezpečovať platobnú schopnosť; platobnou schopnosťou zdravotnej

poisťovne sa rozumie schopnosť trvale zabezpečovať vlastnými zdrojmi úhradu záväzkov vyplývajúcich z potvrdených prihlášok na verejné zdravotné poistenie a uzatvorených zmlúv. Minimálna miera platobnej schopnosti musí dosiahnuť 3% poistného verejného zdravotného poistenia po prerozdelení za predchádzajúcich 12 mesiacov, avšak najmenej 50 miliónov Sk. Odvolací súd podotýka, že žalobca prevyšoval v kontrolovanom období minimálnu mieru platobnej schopnosti viacnásobne.

Podľa ust. § 14 ods. 2 zák. č. 581/2004 Z.z. vlastné zdroje zdravotnej poisťovne sú majetkové hodnoty uvedené v odseku 3 znížené o položky uvedené v odseku 4, najviac vo výške hodnoty voľných, ničím nezaťažených aktív zdravotnej poisťovne.

Podľa ust. § 14 ods. 7 zák. č. 581/2004 Z.z. minimálnu mieru platobnej schopnosti preukazuje zdravotná poisťovňa výkazom, ktorý musí byť doložený protokolom o správnosti údajov o výpočte minimálnej miery platobnej schopnosti zdravotnej poisťovne vypracovaným útvarom vnútornej kontroly. Na požiadanie úradu vypracúva útvar vnútornej kontroly aj vysvetľujúcu správu, ktorú predloží úradu a predstavenstvu zdravotnej poisťovne.

Podľa § 15 ods. 1 písm. g/ zák. č. 581/2004 Z.z. zdravotná poisťovňa je povinná dodržiavať minimálnu mieru platobnej schopnosti a preukazovať ju úradu (§ 14 ods. 5 až 7).

Podľa § 50 ods. 1 písm. m/ zák. č. 581/2004 Z.z., ak úrad zistí nedostatky v činnosti zdravotnej poisťovne, ktoré vyplývajú z nedodržiavania ustanovení tohto zákona, osobitného predpisu 37/ alebo podmienok určených v povolení (§ 347 ods. 3), môže podľa závažnosti miery zavinenia a povahy zistených nedostatkov zdravotnej poisťovni uložiť pokutu (§ 64).

Odvolací súd konštatuje, že preukazovanie minimálnej miery platobnej schopnosti sa realizuje formou vyplnenia výkazu obsahujúceho 3 položky – prostriedky na účtoch a pokladničná hotovosť, nehnuteľnosti, cenné papiere. Žalovaný síce stanovil podobu výkazu, avšak nijako nešpecifikoval, čo je možné pod jednotlivé položky výkazu zahrnúť.

Zákon č. 581/2004 Z.z. v žiadnom svojom ustanovení nedefinuje pojem ničím nezaťažené voľné aktíva. Odvolací súd sa stotožnil s názorom prvostupňového súdu, že pokiaľ zákon istý pojem nešpecifikuje, nie je ho možné vykladať v neprospech povinného subjektu. Pokiaľ žalovaný neuviedol v žiadnom výklade, stanovisku alebo odporúčaní pre

zdravotné poisťovne, čo je možné zahrnúť pod jednotlivé položky výkazu, je potrebné ich vykladať v zmysle všeobecných právnych predpisoch o účtovníctve, vzťahujúcich sa na žalobcu. Z ustanovenia § 34 ods. 1 písm. b/ Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 22930/2005-74, na účtoch účtovnej skupiny 23 (Pokladničné hodnoty a bankové účty), sa účtujú iné pokladničné hodnoty, napr. ceniny, šeky alebo ďalšie pokladničné hodnoty. Podľa odseku druhého, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre zdravotné poisťovne, ako ceniny sa účtujú najmä poštovné zámky a platobné karty, stravné lístky iných subjektov prevádzkujúcich stravovacie zariadenia. Z uvedeného vyplýva, že žalobca nepochybil, keď vykázal stravné lístky v položke prostriedky na účtoch a pokladničná hotovosť.

Odvolací súd považoval rozhodnutie žalovaného za nezákonné z dôvodu, že správna úvaha žalovaného vybočovala z medzí a hľadísk ustanovených zákonom aplikovaním nekomformného výkladu v rozhodnutí. Odvolací súd navyše podčiarkuje, že spisový materiál nedáva podklad pre uloženie sankcie za porušenie povinnosti stanovenej v § 15 ods. 1 písm. g/ zák. č. 581/2004 Z.z., pretože nedodržanie min. miery platobnej schopnosti preukázané nebolo. Rozhodnutie o sankcii tiež nezodpovedá požiadavkám § 50 ods. 1 písm. n/ zákona, keďže nie je ničím podložený a zdôvodnený názor žalovaného o takej miere závažnosti porušenia zákona (pokiaľ by k miere aj bolo došlo tým, že o 0,01 % bol vykázaný iný výsledok o miere platobnej schopnosti), ktorý by odôvodňoval uloženie sankcie navyše, preskúmané rozhodnutia žalovaného nespĺňajú náležitosti § 47 ods. 2 Správneho poriadku, ani na výrok rozhodnutia, ktorý neobsahuje jednoznačne vymedzenú skutkovú a právnu vetu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2, § 246c a § 250ja OSP preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky žalobcu v odvolaní proti rozsudku krajského súdu za nedôvodné, ktoré nemohli ovplyvniť posúdenie danej veci, a z týchto dôvodov napadnutý rozsudok § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a podľa § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 246c ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 2 OSP a § 250k ods. 1 veta prvá OSP tak, že nepriznal žalobcovi právo na náhradu trov konania, keďže žalobca nemal v konaní nebol úspech.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. augusta 2011

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová